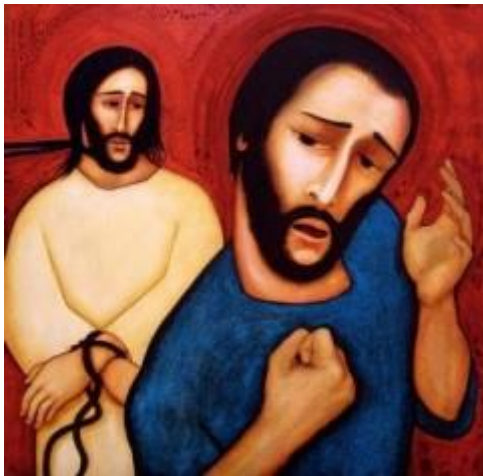

7e zondag van Pasen

Geloven tussen liefhebben en houden van

Schriftlezing: *Johannes 21: 1 -17*

Gesprek over het thema.

Als je wat ouder bent, gebeurt het wel eens vaker, dat je terugkijkt op je leven met vragen als: *'waar kom je vandaan?', 'waar ben je nu?' en: 'waar zou je dan nu nog naar toe willen?'*

Ik kijk even naar mezelf, en hoop op een beetje herkenning van u.

Vroeger: alles moest beter en mooier, als je ouder werd

De opvoeding was daar ook op gericht.

'Je moet goed leren', dat is een garantie op een goede baan

En geloof betekent toch ook min of meer een garantie voor het leven, nu en later.

Aan de ene kant was het geloof vanzelfsprekend (je wordt er immers in geboren), aan de andere kant ging het wel om een God, die jou kan zien en ook kan oordelen.

Hij was Almachtig. Wat dat betreft moest je Hem wel te vriend houden voor goede cijfers, het bewaren voor ellende, genezing van ziekte en het helpen aan een goede verkering. En niet te vergeten voor de schietgebedjes...

De sfeer van vroeger varieerde tussen 'knielen op een bed violen' tot de sfeer van een vriend, die welwillend met je meeliep of even een andere kant uit keek (als het jou niet zo goed uit kwam)

Min of meer herkenbaar?

Ik had bewondering voor de verhalen van Jezus.

Het lied *'ik wens te zijn als Jezus, zo need'rig en zo goed'*, en dan het refrein: *'maar 'k ben niet als Jezus...'* maakte toen veel indruk op mij.

En dan komt het moment van kiezen, 'ja' zeggen via de belijdenis en de doop: dat was niet niks!

Bewust antwoord geven en daarbij je hele leven inzetten, met het gevoel: je leven staat op het spel, helemaal met huid en haar, kopje onder!

Eigenlijk was datzelfde gevoel opnieuw aanwezig bij het huwelijk: een 'ja' voor het leven, tot de dood ons scheidt, met een bevestiging in de kerk als een soort levenslange waterdichte garantie. En niet te vergeten samen met 1 Cor. 13, het hoofdstuk over de 'ware Liefde' (Agape), die wij moesten betrachten.

En dan lopen de dingen anders in het leven.

Er komt meer accent op je eigen denken, voelen en handelen.

Er komen vraagtekens bij de stellingen, zowel van de opvoeding als van het geloof.

Ook vaak naar aanleiding van brokken in het leven.

Wat gebeurt er dan?

Je kunt weglopen en niet meer meedoen met alles, of... er blijft toch iets hangen. Zo was het bij mij.

Er zijn behoeftes en vragen, die toch zoeken naar antwoorden.

Ben ik vrijzinnig geworden?

Met betrekking tot sommige opvattingen zeker!

Maar wat valt er te zeggen over het geloven zelf?

Bestaat dat uit nog wat rafeltjes, die glad gestreken moeten worden? Of is er nog iets prikkelends, zoekend naar wat stevigheid in het leven, voor ons basisgevoel.

Het is mijn overtuiging (even heel kort door de bocht), dat er in de geschiedenis van de kerk veel verknoeid is aan het geloof, en dat de autoriteit van God gebruikt is voor eigen doeleinden van macht en manipulatie.

Gebruikmakend van teksten en dogma's en van de behoeftes van mensen.

De vraag is dan: moeten we dan bijvoorbeeld stoppen met Bijbellezen, of moeten we misschien leren om beter te lezen. Proberen zoekend te lezen of te luisteren naar de waarheid die daar toch ergens in aanwezig is. Ons ook proberen bewust worden van wat zij (de bijbeluitleggers!), maar wij ook in het verhaal gestopt hebben en dat dus vervolgens ook zo lezen.

Proberen om recht te doen aan het verhaal dat ons verteld wordt.

Zo kom ik vanmorgen met het verhaal van Johannes. Ons zeer bekend, maar misschien nu beter lezend, zodat er diepte in komt.

Johannes, die zijn boek begint met: *'In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het woord was God'* en vlak daarna; *'het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond'*.

Dit als rode draad door het hele boek van Johannes heen.

Het gedeelte, dat we nu gaan lezen heeft mij persoonlijk heel diep geraakt, heeft mij geholpen, dichtbij mijn eigen echtheid (van geloven) te komen, heeft mij meer mens gemaakt.

Overdenking

Wat gebeurt er hier in dit gedeelte in dat gesprek tussen Jezus en Petrus?

Wat wil Johannes ons daarbij duidelijk maken?

- De bezieling van Petrus staat buiten kijf: *'Jezus volgen'*. En nu, na al het gebeuren, maar weer terug naar het dagelijkse leven. *'ik ga weer vissen'*: het gewone dagelijks leven
- Het vissen wil niet meer. Geen wonder! Het kan niet meer gewoon zijn, als vanouds, na alles wat er gebeurd is met Jezus en met henzelf!
- Het moet anders, over een andere boeg, wordt hun verteld: het net aan de andere kant. Daarmee worden ze weer even herinnerd aan een eerdere gebeurtenis: een woord komt weer tot leven...
- Er wordt maaltijd gehouden, als basis, als voorbereiding zou je kunnen zeggen op het gesprek: tafelgemeenschap, ontmoeting: samen-zijn.

Dat is de setting van het gesprek. Jezus, die Petrus aanspreekt in het verhaal van Johannes: *"Petrus: heb jij mij werkelijk lief meer dan de anderen?"*

Jezus gebruikt hier het woord **'Agape'**, het woord voor de goddelijke liefde.

Hiermee komt het hele gebeuren van Petrus aan het licht, in het teken van Agape:

- Liefde boven elke liefde,
- Liefde die zichzelf niet zoekt (1 Cor. 13)
- God liefhebben boven alles (het hoogste gebod)

Het antwoord van Petrus is: *"Ja Heer, ik houd van u"*. Hij gebruikt het woord **'filia'** vriendschap. In de Naardense Bijbel staat zo mooi vertaald: **'u bent mijn vriend'**

Dat is wat Petrus (= de mens van vlees en bloed) te bieden heeft

Dat is inclusief de zorg om zijn eigen hachje, inclusief zou ik zeggen het evolutieverhaal van ieder mens: 'overleven en aanpassen'). Het verhaal van de mens.

Dan vraagt Jezus voor de tweede keer: *"Petrus, heb jij agape voor mij?"*. Je zou kunnen zeggen: hij checkt nog even of Petrus het goed gehoord heeft, en of het hem wel duidelijk is. En als Petrus dan weer antwoordt met: *"u bent mijn vriend"*, zou je dat kunnen horen als *'ik ben het mij bewust, meer heb ik niet te bieden'*.

En dan komt de derde vraag.

Jezus vraagt niet voor de derde keer hetzelfde. Nee, de derde keer stelt hij een andere vraag: *"Petrus, hou je van me, ben je dan echt een vriend, zoals je dat zegt?"*

Geen 'agape', maar 'filia' gebruikt Jezus nu.

Petrus is bedroefd, niet omdat Jezus drie keer hetzelfde vraagt, maar omdat hij bij de derde vraag **overgestapt is van 'agape' naar 'filia'**.

Daarmee wordt duidelijk, dat Petrus niet meer op het niveau van de agape kan komen.

Misschien ook wel verdrietig, dat Jezus dan niet meer de held is, die op de berg blijft, ter verheerlijking, om toe te juichen, om daarbij te horen.

En dat Petrus zelf (de mens van vlees en bloed) de reden is dat Hij te midden van mensen komt (*'het woord is vleesgeworden'*)

Bij ons mensen (evolutie)verhaal hoort, dat wij *'het vlees'* wel graag weer *'onsterfelijk woord'* zouden willen maken, als garantie voor het eeuwige leven.

Dat is soms de teneur van veel preken, dominees en de kerkgeschiedenis.

Het verhaal komt nu dichterbij bij onszelf.

Waarbij de vraag niet is: *'Petrus (of: mens zoals wij zijn), probeer toch maar dichterbij Jezus of bij God te komen, en het kwaad uit je leven te bannen, om de glans van agape te bereiken, bijvoorbeeld via de weg van de heiliging.'*

Maar: *'ga op pad, zoals je bent, zoals je je bewust bent, met je filia, en ik ga met je mee met mijn verhaal van Agape. Ik ga mee met wie jij bent en met wat jij te bieden hebt.'*

Dan komt ook de vraag naar mij toe: *'houd je van me?'*

- Niet meer op agape-jacht of verplichting en het oordeel, wat daaraan verbonden is.
- Niet op mijn tenen staan
- Geen zedingsgevoel meer
- Geen hoge ambtsroeping
- Geen ja-woorden, die te hoog gegrepen zijn,
- Inclusief mijn verleden met alle brokken. (Ik ben bijvoorbeeld ook gescheiden).

Ik, hier, nu. En dan opnieuw anders om je heen kijken.

Het net aan de andere kant, het leven over een andere boeg: ik kan wel zeggen, dat ik zo inmiddels wel meer dan 153 vissen gevangen heb in mijn leven.

Met mijn *'filia'* in het licht van Gods Agape. Dan komt mijn eigen hachje aan het licht.

Maar dan is er ook de ontdekking, dat iemand je ziet, dat iemand zich met Zijn verhaal van Liefde met mij wil verbinden in mijn situatie.

Dat ik een plek heb in het grote verhaal van de liefde van God. Dan wordt het leven anders.

Niet steeds opnieuw bepaald te worden bij wat je niet kunt, en waaraan je niet voldoet. Met aandacht voor de zonde, de schuld en dan de eventuele constructie van goedkope genade waar je dan weer dankbaar voor moet zijn.

Dan gaat het om aandacht voor de oprechtheid, de authenticiteit van wie je bent.

Je moet het doen met wat je hebt. Je kunt het doen met wie je bent.

Er is nog een onderscheid tussen *'filia'* en *'agape'*:

'Filia' is een vaardigheid en een houding: daar kun je je in oefenen met vallen en opstaan

'Agape' is een ontdekking, bewustwording, unieke ervaring: *'zien, soms even'*.

In het verhaal van *'hier en nu'*, in de ontmoeting met en de kwetsbaarheid van mensen om je heen is het verhaal van de agape te ontdekken, en kom je vanzelf met je filia aan het licht.

Ik ben veel met *'Agape'* om de oren geslagen

Als Hoogste Gebod: Je moet liefhebben! Voor mij is het geworden tot hoogste ontdekking van het Hoogste Woord.

1 Cor 13 werd/wordt vaak opgelegd als ideaal en als gebod voor een bruidspaar, en vervolgens werd/wordt daar als het ware garanties voor gegeven in de bevestiging.

Laten we ophouden om het huwelijk in het licht van Gods agape zo aan elkaar op te leggen!

Het gaat op dat moment eerder om intenties vanuit het hier en nu, en niet om garanties voor de eeuwigheid. Zo kan Agape blijven bestaan als Gods Liefde en de filia als iets dat wij elkaar te bieden hebben, met vallen en opstaan, met alle beperkingen, die er zijn.

Geloven moet dan ook niet gezien worden als een last en als verplichting waar we ons toch niet aan kunnen houden, maar als een op weg gaan met het verhaal van Agape.

Dat ons helpt te kijken en nog eens te kijken.

Te lezen en nog eens te lezen. Te luisteren en nog eens te luisteren

Om de dingen ook van de andere kant te bekijken.

Leren om ook een andere kant te ontdekken, van de ander (bijvoorbeeld *'de asielzoeker'*), maar misschien ook wel van jezelf.

De ander mee te laten doen in jouw verhaal van leven.

Geloven met daden/woorden van mensen op de melodie van eeuwen, tussen liefhebben en houden van, in het licht van Gods Agape.

Amen.